

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v6.2023.32>*Я. П. Скоковська**orcid.org/0000-0001-6132-1826**аспірантка кафедри кримінального процесу**Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПОНЯТТЯ КАСАЦІЙНОГО РОЗГЛЯДУ ТА ЙОГО МІСЦЕ У СТРУКТУРІ СТАДІЇ ПРОВАДЖЕННЯ У СУДІ КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ

Постановка проблеми. Розуміння визначення поняття касаційного розгляду та його місця у структурі стадії провадження у суді касаційної інстанції дає можливість не лише учасникам кримінального провадження, а й науковцям та практикам, чітко сформулювати поставлені перед судом касаційної інстанції завдання. Висвітлення структури стадії провадження в суді касаційної інстанції допомагає зрозуміти важливість кожного етапу, послідовність процесуальних дій касаційного суду та порядок вирішення питань, які виникають в учасників касаційного розгляду на кожному етапі провадження.

Важливо не лише усвідомлювати структурованість стадії провадження в суді касаційної інстанції, а й розуміти особливості кожного етапу, адже КПК України побудований досить логічно і послідовно, а тому неможливо помінати місцями певні етапи. Тобто, у випадку, коли особа не реалізувала свої процесуальні права на конкретному етапі, вона частіше за все позбавлена можливості реалізувати їх в подальшому за тих самих підстав.

Розуміння того, що касаційний розгляд, як етап стадії провадження у суді касаційної інстанції є важливою складовою стадії на якій, власне і відбувається перевірка судових рішень попередніх інстанцій на відповідність вимогам кримінального та кримінального процесуального закону.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням визначення стадії кримінального провадження, формуванню її структури, проблематиці місця касаційного розгляду у структурі стадії касаційного провадження займається значна кількість вчених, серед яких Ю. П. Аленін, В. М. Беднарська, Н. Р. Бобечко, Н. Г. Габлей, А. М. Євмін, Г. М. Зеленов, Л. М. Лобойко, В. І. Маринів, В. В. Шапула та інші. Окремі питання щодо кількості та порядку черговості стадій кримінального провадження, структури стадії провадження у суді касаційної інстанції та висвітлення її окремих етапів були предметом наукових досліджень, проте зазначені питання не знайшли єдиного підходу до вирішення всіх питань і на сьогоднішній день є досить дискусійними.

Метою цієї роботи є розкриття на основі дослідження положень КПК України і наукових робіт з урахуванням практики суду касаційної інстанції визначення поняття касаційного розгляду та його місця на стадії провадження у суді касаційної інстанції.

Виклад основного матеріалу. Конституцією України визначено, що однією з основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення (п. 8 ч. 2 ст. 129) [1]. Як слушно зазначив Конституційний Суд України у рішеннях від 11.12.2007 року у справі № 11-рп/2007, від 25.04.2012 року у справі № 11-рп/2012, перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядку гарантує відновлення порушених прав і охоронюваних законом інтересів людини і громадянина [2, п. 3.1., абз. 3; 3, п. 3.2. абз 2].

Кримінальний процес, як і будь-який інший юридичний процес, є впорядкованою правовою діяльністю, що складається з певних дій правового характеру, які у своїй сукупності утворюють певні процедури, що характеризуються провадженнями та стадіями. Загальне кримінальне провадження здійснюється в певній послідовності, розвивається і протікає за певними етапами, які йменуються стадіями [4, с. 9].

Виокремлюючи стадії кримінального процесу, науковці здебільшого вказують, що це самостійні етапи (частини) кримінального провадження, які характеризуються: 1) безпосередніми (власними, визначеними у законі) завданнями [5, с. 116; 6, с. 21; 7, с. 40; 8, с. 13], 2) специфічним колом суб'єктів і процесуальних засобів діяльності [5, с. 116; 6, с. 21; 8, с. 13; 9, с. 11], 3) функціями суб'єктів процесуальної діяльності [7, с. 40], 4) своєрідністю процесуальної форми [5, с. 116; 7, с. 40; 9, с. 11], 5) специфічним характером кримінальних процесуальних відносин [5, с. 116], 6) властивими для кожної стадії (етапу) процесуальними актами і рішеннями [7, с. 40], 7) наявністю підсумкового рішення [5, с. 116; 9, с. 11; 8, с. 13], яким вона, як правило трансформується в наступну стадію [6, с. 21]; 8) наявністю певних меж [5, с. 116].

Отже, стадії кримінального процесу – це взаємопов'язані та самостійні частини кримі-

нально-процесуальної діяльності, кожна з яких характеризується певними особливостями кримінально-процесуальної форми [8, с. 13]. Стадії кримінального процесу складають систему кримінального процесу, що й обумовлює необхідність дослідження питання про систему стадій кримінального процесу (кримінального провадження) України [10, с. 35].

Так, наприклад, М. І. Леоненко виділяє п'ять основних стадій кримінального процесу: 1) досудове розслідування: досудове слідство; дізнання; 2) притягнення до кримінальної відповідальності; 3) судове провадження у першій інстанції; 4) судове провадження з перегляду судових рішень; 5) виконання судових рішень [11, с. 241].

І. Г. Каланча зазначає, що кримінальний процес має три рівні: досудове провадження, судове провадження, виконання судових рішень [12, с. 111].

Більшість науковців виділяють сім стадій кримінального провадження: 1) досудове розслідування; 2) підготовче провадження; 3) судовий розгляд; 4) провадження в суді апеляційної інстанції; 5) провадження в суді касаційної інстанції; 6) провадження за нововиявленими або виключними обставинами; 7) виконання судових рішень [4, с. 10; 10, с. 35; 13, с. 18; 14, с. 11; 15, с. 10].

На нашу думку останній підхід є найбільш доцільним. При цьому, варто погодитися з Н. Р. Бобечко та С. Р. Рафальонт які зазначають, що рух кримінального провадження здійснюється в одній досудовій та шести судових стадіях. У цьому проявляється логіко-функціональна послідовність стадій кримінального провадження. Процесуальна форма досудового та судового проваджень різняться істотно. Отже, у правилах, які регламентують здійснення кримінального провадження у судових стадіях, чимало спільного [16, с. 137].

Однією із характерних ознак стадії кримінального процесу, на яку вказують науковці, є наявність підсумкового рішення, яким вона, як правило трансформується в наступну стадію. Однак така ознака не застосовна до стадій провадження за нововиявленими та виключними обставинами і виконання судових рішень.

Питання про виконання судових рішень постає після набрання вироком суду першої інстанції законної сили. Так є випадки, коли рішення суду першої інстанції не оскаржується в суді апеляційної інстанції. В такому випадку, воно набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо таку скаргу не було подано. Тобто виконання вироку місцевого суду здійснюється після стадії судового розгляду. В окремих випадках, виконання судових рішень здійснюється після прийняття судом

апеляційної інстанції рішення за наслідками апеляційних скарг, тобто рішення починає виконуватися з моменту ухвалення рішення судом апеляційної інстанції. Трапляються випадки, коли суд касаційної інстанції розглядаючи кримінальне провадження за касаційними скаргами, зупиняє виконання рішення суду. В цьому випадку вирок місцевого суду буде направлений на виконання після ухвалення рішення судом касаційної інстанції.

Слід звернути увагу і на особливості стадії провадження за нововиявленими та виключними обставинами, оскільки особа має звернутися до суду тієї інстанції, який першим припустився помилки, а це може бути суд будь-якої інстанції.

Отже, з огляду на зазначене, останні дві стадії є рухомими і можуть бути реалізованими після кожної із наступних стадій: судового розгляду; провадження в суді апеляційної інстанції; провадження в суді касаційної інстанції.

Щодо визначення поняття стадії касаційного провадження, то окремі науковці акцентують увагу на її факультативності [17, с. 201; 18, с. 358]; інші зазначають, що зазначена стадія є формою судового контролю за правосудністю судових актів нижчих судових інстанцій [19, с. 6], тобто на цій стадії відбувається перевірка судових рішень судів першої та апеляційної інстанцій вимогам закону з метою відновлення та захисту порушених прав учасників кримінального провадження [17, с. 201; 20, с. 169; 21, с. 187; 22, с. 169; 23, с. 95].

Окремо слід навести визначення касаційного провадження наданого представниками одеської школи права, відповідно до якого касаційне провадження – це окрема стадія в українському кримінальному процесі; урегульована законом діяльність щодо оскарження судових рішень (вироків, ухвал) судів першої та апеляційної інстанцій, шляхом розгляду судом касаційної інстанції кримінальних проваджень за касаційними скаргами з метою вирішення питання про законність і обґрунтованість оскарженого вироку, ухвали суду чи судді. Касаційне провадження є важливою стадією в кримінальному провадженні, що забезпечує право особи на оскарження судового рішення суду першої інстанції після його перегляду в апеляційному порядку та вироку або ухвали суду щодо цих рішень [10, с. 419].

Характеризуючи завдання цієї стадії кримінального провадження науковці виділяють наступні: 1) забезпечення законності і справедливості правосуддя [14, с. 327; 24, с. 77]; 2) забезпечення реалізації права кожного на справедливий суд [25, с. 606]; 3) перевірка законності й обґрунтованості судових рішень першої чи апеляційної інстанцій, які оскаржуються [10, с. 419; 25, с. 606]; 4) виправлення помилок, допущених

при застосуванні норм матеріального чи процесуального права, якщо такі мали місце, без погіршення правового становища засудженого (виправданого) [10, с. 419; 24, с. 77; 25, с. 606]; 5) недопущення виконання незаконних і необґрунтованих судових рішень з метою дотримання прав і законних інтересів засудженого (виправданого), потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача, а також публічних інтересів [10, с. 420; 14, с. 327; 24, с. 77; 25, с. 607]; 6) забезпечення відновлення, захисту і реалізації прав та законних інтересів учасників процесу [14, с. 327; 24, с. 77]; 7) забезпечення відшкодування завданої незаконними рішеннями шкоди [14, с. 328; 24, с. 77]; 8) здійснення процесуального контролю за діяльністю судів першої та апеляційної інстанцій [25, с. 607]; 9) формування судової практики для забезпечення однакового застосування закону [10, с. 420; 14, с. 328; 24, с. 77; 25, с. 607]; 10) аналіз судової статистики, вивчення та узагальнення судової практики [14, с. 328]; 11) забезпечення апеляційних та місцевих судів методичною інформацією з питань правозастосування [14, с. 328]; 12) попередження можливих судово-слідчих помилок та порушень закону в майбутньому [10, с. 420].

Визначенням характерних рис стадії провадження в касаційній інстанції займалися різні вчені.

Наприклад, В. М. Беднарська визначає наступні характерні риси, які притаманні тільки стадії провадження в касаційній інстанції: 1) свобода касаційного оскарження судових рішень; 2) перевірка законності оскаржуваного рішення; 3) перевірка законності судового рішення тільки в межах поданої касації; 4) заборона провадити судові слідства; 5) заборона повернення на гірше; 6) короткостроковість термінів подання касації є відносною; 7) недопустимість перегляду в касаційному порядку рішень, ухвалених в межах стадії досудового розслідування [26, с. 104–106].

Серед особливостей порядку здійснення касаційного провадження також виділяють: 1) свободу оскарження (кожний суб'єкт, якому надано право подання касаційної скарги може скористатися цим правом); 2) специфічність предмета оскарження; 3) дія правила про недопустимість погіршення повороту до гіршого протягом усього перегляду справи в касаційному порядку; 4) ревізійні начала перевірки судом касаційної інстанції справи, які полягають в тому, що касаційний суд перевіряє законність та обґрунтованість судового рішення за наявними в справі та додатково поданими матеріалами в тій частині, в якій воно було оскаржене [10, с. 419; 17, с. 201; 25, с. 606; 19, с. 53]. Крім того деякі науковці до характерних рис стадії також відносять: специфічний порядок перевірки законності та обґрунтованості

судового рішення, який здійснюється без проведення судового слідства; можливість здійснення письмового касаційного провадження [10, с. 419], а А. М. Євмін також виділяє відсутність судового слідства [17, с. 201].

Відповідно до положень частин 1 і 2 статті 433 КПК України за наслідками касаційного розгляду суд касаційної інстанції перевіряє правильність застосування судами першої та апеляційної інстанцій норм матеріального та процесуального права, правової оцінки обставин і не має права досліджувати докази, встановлювати та визнавати доведеними обставини, що не були встановлені в оскарженому судовому рішенні, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу [27].

Варто зазначити, що стадія провадження в суді касаційної інстанції має свою структуру. Вона поділяється на кілька етапів.

Так, наприклад, В. І. Маринів стверджує, що провадження в суді касаційної інстанції умовно можна поділити на три етапи: 1) попередній розгляд касаційної скарги, встановлення відповідності вимогам законодавства щодо порядку, строку та суб'єктів оскарження, 2) підготовка до касаційного розгляду та 3) безпосередньо касаційний розгляд [25, с. 612].

Н. Р. Бобечко поділяючи провадження в суді касаційної інстанції на три частини, виокремлює: касаційне оскарження судових рішень, підготовку до касаційного розгляду та касаційний розгляд [19, с. 54].

В. М. Беднарська виділяє п'ять етапів касаційного провадження: надходження касаційної скарги до касаційної інстанції; відкриття касаційного провадження; підготовка касаційного розгляду; касаційний розгляд; ухвалення рішення касаційної інстанції [26, с. 114].

Кожен етап стадії провадження у суді касаційної інстанції, як і сама стадія закінчується прийняттям процесуального рішення.

На нашу думку стадію провадження в суді касаційної інстанції умовно можна поділити на два етапи, які в свою чергу мають свої складові:

1) касаційне оскарження судових рішень. Саме на цьому етапі відбувається подання касаційної скарги з реєстрацією її в системі діловодства Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду та присвоєнням їй відповідного номеру провадження. Наступною складовою є перевірка судом касаційної скарги на дотримання вимог КПК України та прийняття рішення про відкриття провадження, про залишення касаційної скарги без руху та надання строку на усунення недоліків, про повернення касаційної скарги або відмову у відкритті провадження.

2) касаційний розгляд кримінальних проваджень, який включає в себе підготовку до каса-

ційного розгляду; розгляд провадження по суті; ухвалення та проголошення судового рішення. Тобто саме на цьому етапі суд касаційної інстанції перевіряє судові рішення судів попередніх інстанцій на предмет дотримання ними таких гарантій кримінального процесу як законність, обґрунтованість та вмотивованість судових рішень попередніх інстанцій.

Отже, касаційний розгляд – це процесуальна діяльність суду касаційної інстанції щодо перевірки судових рішень попередніх інстанцій, які набрали законної сили. Касаційний розгляд є важливим етапом стадії провадження в суді касаційної інстанції, адже саме на ньому відбувається перегляд судових рішень у порядку касаційного оскарження та їх перевірка на дотримання вимог матеріального і процесуального закону.

До особливостей касаційного розгляду можна віднести: 1) здійснюється виключно Верховним Судом; 2) можливість здійснення письмового касаційного провадження; 3) законодавче регулювання меж касаційного розгляду та виключні випадки виходу за ці межі; 4) відсутність безпосереднього дослідження доказів; 5) неможливість повороту до гіршого; 6) остаточність судового рішення; 7) обов'язковість правових висновків суду касаційної інстанції для застосування всіма судами.

Література

- Конституція України від 28.06.1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
- Рішення Конституційного Суду України від 11.12.2007 р. № 11-рп/2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va11p710-07#Text>.
- Рішення Конституційного Суду України від 25.04.2012 р. № 11-рп12/2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-12#Text>.
- Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів, В. М. Трофименко, та ін. Харків : Право, 2018. 298 с.
- Т. М. Барабаш. Проблемні питання етапності досудового розслідування в кримінальному провадженні України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2013. № 5. С. 115–119.
- Л. М. Лобойко, О. А. Банчук. Кримінальний процес: Навчальний посібник. К.: Ваїте, 2014. 280 с.
- В. М. Тертишник. Кримінальний процес України. Загальна частина : підручник. 9-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 458 с.
- Кримінально-процесуальне право України: Підручник / За заг. ред. Ю.П. Аленіна. Х.: ТОВ «Одісей», 2009. С. 816.
- Кримінальний процес: навч.-метод. посібн. / С. В. Албул, С. Л. Деревянкін, О. Б. Пойзнер, О. В. Поліщук. Одеса: ОДУВС, 2014. 266 с.
- Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія» [Електронне видання]. Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.
- М. І. Леоненко. Особливості стадійної побудови кримінального провадження за новим Кримінальним процесуальним кодексом України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія «Юридичні науки». Том 26(65). 2013. № 1. С. 238–242.
- І. Г. Каланча. Судове провадження в системі оновленого кримінального процесу України. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2016. № 3. С. 110–119.
- Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / За редакцією С. В. Ківалова та С. І. Кравченко. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.
- Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с.
- Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / авт. кол. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т. Г. Фоміної. Харків : ХНУВС, 2021. 300 с.
- Н. Р. Бобечко, С. Р. Рафальонт. Поняття загальних положень судового розгляду кримінального провадження. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 2. С. 136–143.
- А. М. Євмін. Сутність та особливості касаційного оскарження судових рішень у кримінальному провадженні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2014. № 6. С. 199–201.
- Л. В. Юрченко. Особливості касаційного провадження за новим КПК України // зб. матеріалів Міжн. наук.-практ. конф. «Реформування системи кримінальної юстиції в Україні : кримінально-правові, кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми». Ірпінь : ІФЮА, 2012. С. 358–359.
- Бобечко Н. Р. Апеляційне та касаційне провадження у кримінальному судочинстві України: дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Львів, 2016. 498 с.
- В. В. Король. Судові стадії провадження у кримінальних справах : [навчальний посібник] / В. В. Король. Івано-Франківськ : Гостинець, 2006. 240 с.
- В. І. Маринів. Перегляд судових рішень у кримінальному процесі України : окремі питання. *Вісник Академії правових наук України*. 2011. № 4. С. 183–192.
- Н. Г. Габлей. Деякі аспекти участі засудженого в касаційному провадженні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Випуск 2 (8). С. 169–172.
- Н. Г. Габлей. Права засудженого під час оскарження вироку в касаційному провадженні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Серія Право. Випуск 35. Частина 1. Том 3. С. 94–97.
- Кримінальний процес : підруч. / Кол. авт. ; кер. авт. кол. д-р юрид. наук, доц. О.Ф. Кобзар. У 2-х ч. 2. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 216 с.
- Кримінальний процес : підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туман та ін. ; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. Х. : Право. 2013. 824 с.
- В. М. Беднарська. Судове провадження в кримінальному процесі : навчальний посібник. Северодонецьк : ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. 169 с.

27. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Анотація

Скоковська Я. П. Поняття касаційного розгляду та його місце у структурі стадії провадження у суді касаційної інстанції. – Стаття.

У статті досліджено поняття касаційного розгляду та його місце у структурі стадії провадження у суді касаційної інстанції.

Встановлено, що стадії кримінального процесу – це взаємопов'язані та самостійні частини кримінально-процесуальної діяльності, кожна з яких характеризується певними особливостями кримінально-процесуальної форми. Визначено характерні ознаки стадії кримінального провадження.

Обґрунтовано доцільність виокремлення семи стадій кримінального провадження: досудове розслідування; підготовче провадження; судовий розгляд; провадження в суді апеляційної інстанції; провадження в суді касаційної інстанції; провадження за нововиявленими або виключними обставинами; виконання судових рішень.

Звертається увага на те, що така характерна ознака стадії кримінального процесу, як наявність підсумкового рішення, яким вона, як правило трансформується в наступну стадію, не застосовна до стадій провадження за нововиявленими та виключними обставинами і виконання судових рішень, оскільки вони є рухомими.

Автором досліджено поняття, завдання, характерні риси стадії провадження в касаційній інстанції, а також виокремлено особливості порядку здійснення касаційного провадження. Обґрунтовано умовний поділ провадження в суді касаційної інстанції на два етапи, які в свою чергу мають свої складові. Перший етап – касаційне оскарження судових рішень. Саме на цьому етапі відбувається подання касаційної скарги з реєстрацією її в системі діловодства Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду та присвоєнням їй відповідного номеру провадження. Наступною складовою є перевірка судом касаційної скарги на дотримання вимог КПК України та прийняття рішення про відкриття провадження, про залишення касаційної скарги без руху та надання строку на усунення недоліків, про повернення касаційної скарги або відмову у відкритті провадження. Другий етап – касаційний розгляд кримінальних проваджень, який включає в себе підготовку до касаційного розгляду; розгляд провадження по суті; ухвалення та проголошення судового рішення. Тобто саме на цьому етапі суд касаційної інстанції перевіряє судові рішення судів попередніх інстанцій на предмет дотримання ними таких гарантій кримінального процесу як законність, обґрунтованість та вмотивованість судових рішень попередніх інстанцій.

Виокремлено особливості касаційного розгляду, до яких належить: здійснюється виключно Верховним Судом; можливість здійснення письмового касаційного провадження; законодавче регулювання меж касаційного розгляду та виключні випадки виходу за ці межі; відсутність безпосереднього дослідження доказів; неможливість повороту до гіршого; остаточність судового рішення; обов'язковість правових висновків суду касаційної інстанції для застосування всіма судами.

Ключові слова: касаційний розгляд, провадження у суді касаційної інстанції, стадії кримінального процесу, касаційне оскарження.

Summary

Skokovska Ya. P. The concept of cassation review and its place in the structure of the cassation court proceedings. – Article.

The article examines the concept of cassation review and its place in the structure of the cassation court proceedings.

The author establishes that the stages of criminal procedure are interrelated and independent parts of criminal procedure activity, each of which is characterized by certain features of the criminal procedure form. The author identifies the characteristic features of the stage of criminal proceedings.

The author substantiates the expediency of distinguishing seven stages of criminal proceedings: pre-trial investigation; preparatory proceedings; trial; proceedings in the court of appeal; proceedings in the court of cassation; proceedings based on newly discovered or exceptional circumstances; and enforcement of court decisions.

The author draws attention to the fact that such a characteristic feature of the criminal procedure stage as the existence of a final judgment, which usually transforms it into the next stage, is not applicable to the stages of proceedings based on newly discovered and exceptional circumstances and enforcement of court decisions, since they are moving.

The author examines the concept, tasks, and characteristic features of the cassation proceedings stage, and also highlights the peculiarities of the cassation proceedings procedure. The author substantiates the conditional division of cassation proceedings into two stages, which in turn have their own components. The first stage is the cassation appeal against court decisions. It is at this stage that a cassation appeal is filed with its registration in the case management system of the Criminal Court of Cassation within the Supreme Court and assignment of the relevant case number. The next step is for the court to review the cassation appeal for compliance with the requirements of the CPC of Ukraine and make a decision to open the proceedings, to leave the cassation appeal without motion and grant a deadline for remedying the deficiencies, to return the cassation appeal or to refuse to open the proceedings. The second stage is the cassation review of criminal proceedings, which includes preparation for the cassation review; consideration of the proceedings on the merits; and the adoption and pronouncement of a court decision. That is, at this stage, the cassation court reviews the court decisions of the courts of previous instances to ensure that they comply with such guarantees of the criminal process as the legality, validity and reasoning of the court decisions of previous instances.

The author emphasizes the peculiarities of cassation review, which include: it is carried out exclusively by the Supreme Court; the possibility of written cassation proceedings; legislative regulation of the limits of cassation review and exceptional cases of going beyond these limits; no direct examination of evidence; impossibility of a turn for the worse; finality of a court decision; and binding nature of legal conclusions of the cassation court for application by all courts.

Key words: cassation review, proceedings in a court of cassation, stages of criminal proceedings, cassation appeal.